

Пророчиця

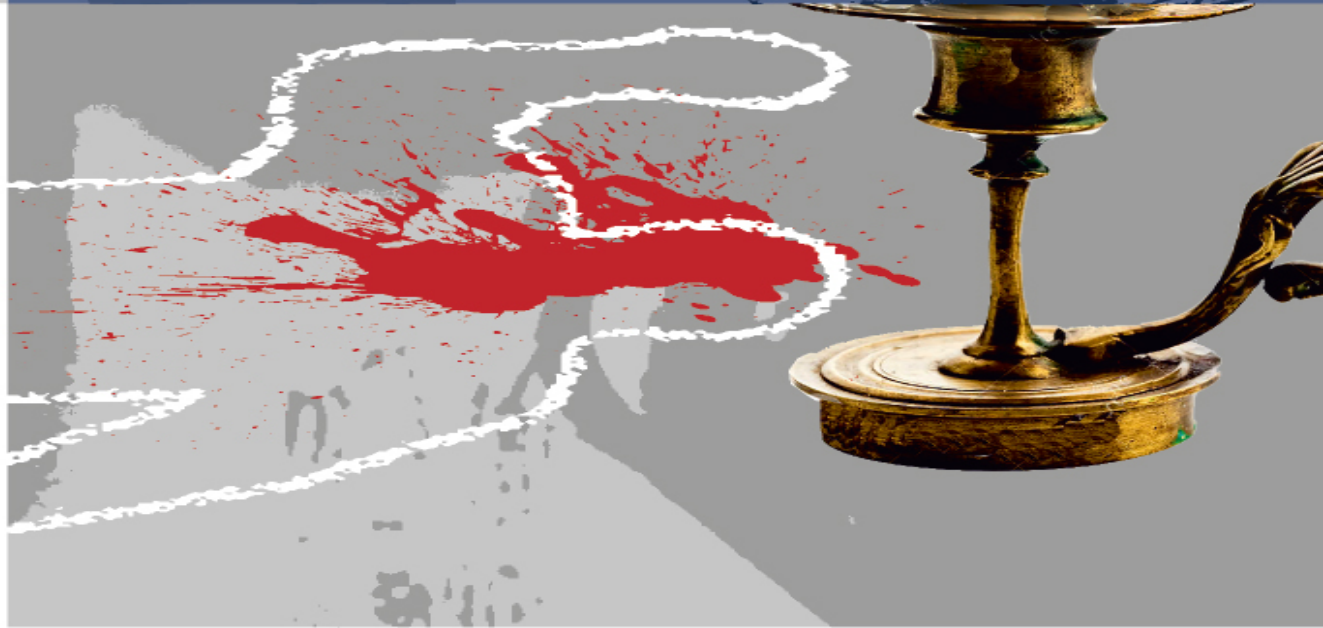
КУПИТИ

Поліцейські теж потрапляють за гради — за гріхи своїх колег. Так сталося з Сергієм Горілим: він відсидів за своє й чуже. Повернувся до рідного Конотопу, треба починати життя з чистого аркуша. Але ніким, крім сищика, бути не може. Випала нагода це довести. Місцевий підприємець поскаржився в поліцію: жінка, яку називають відьмою, напрощила йому смерть. З чоловіка насміялися — а він справді помирає. Слідство веде друг Горілого, якому та сама пророчиця теж віщує смерть. І коли це пророцтво також збувається, Горілий розуміє: все серйозно. Він не вірить у містику, шукає раціональне пояснення. Та коли до істини лишається один крок — смертельне пророцтво отримує сам Сергій... Роман Андрія Кокотюхи «Пророчиця» продовжує цикл готичних детективів, до якого входять «Легенда про Безголового» і "Таємне джерело". Сюжет роману ліг в основу серіалу «Потрійний захист», прем'єра якого відбулася 2016 року.

Андрій КОКОТЮХА

ПРОРОЧИЦЯ

© Видавництво "НК-Богдан"

www.bohdan-books.com

ISBN 978-966-10-7871-9

Серія «Детективна агенція ВО»

Андрій Кокотюха

ПРОРОЧИЦЯ

Роман

Важко уявити, аби когось викинули з нашої поліції. Треба дуже постаратися. Поки не вкриєш себе громадською ганьбою, там будуть терпіти практично все.

Кен Бруен. «Вартові»

Розділ 1. КОЛИШНІЙ

Сержант поліції Малишев вийшов із машини під дощ, відступив на три кроки назад і підняв голову, намагаючись вирахувати, де саме на четвертому поверсі світяться вікна потрібної квартири.

Комусь цього березневого вечора вже не пощастить, вирішив він, і на цю думку повнуваті губи поліцейського розтяглися у мстивій посмішці. Сержант Малишев іще не знав, кому. Але якщо до нього припхалася з Охтирки теща і вже другий тиждень живе ніби в гостях, то чому лише йому, Малишеву, якого поважають колеги по роботі та фотографія якого висить на Дошці пошани у райвідділі, повинно бути погано? За великим рахунком, справа навіть не в тещі, а в її мордатій собаці — жінчина мама привезла зі собою свою домашню улюбленицю, і тепер ця сучка — собака, не теща! — за якимось незрозумілим правом гарчить на нього, сержанта поліції Малишева, у

його власній квартирі. Дуже не любив сержант, коли на нього гарчали. Але віддубцювати чотирилапу сучку гумовим кийком теж не міг: не хотілося зв'язуватися зайвий раз із двоногою.

Навіть із двома: мамині гостини погано впливали на його дружину, в неї, за висловом Малишева, у присутності рідної неньки став прорізатися голос, і поводитися вона починала так, як оті дурнуваті тітки в телевізорі. Коли не прийдеш із роботи, то по «ящику» якісь бабські виступи: «Ми, жінки, надто часто і забагато дозволяємо чоловікам принижувати себе!» — ну, і всяка інша контрреволюція. Часом сержантові Малишеву здавалося, що жінка наслухається телевізійних тіток, у яких без мужика все чухається, і вірить — коли про таке говорять голосно, значить, це має право на існування. Просто, коли поруч нема мами з Охтирки, жінка мовчить, бо знає, як реагує зразковий конотопський поліцейський, коли вдома на нього починають піднімати голос. І тримає все, почуте від телевізійних заморочених, у собі. Та коли приїздить мама, жінка стає сміливішою, бо їх уже двоє.

Та ще й сучка в тещі люта. Сержант Малишев, який упевнено йшов із майже голими руками на злісних порушників правопорядку, панічно боявся собак. Зізнатися в цьому тещі — себе не поважати, бо матиме проти зятя додатковий козир. Ще нацькує свою псину на зятя...

Одне слово, сержант поліції Малишев, чий характер і без того не був аж надто м'яким, останніми днями тільки й шукав, на кому б зірвати злобу, накопичену у власній квартирі. Зараз, отримавши виклик і приїхавши з'ясовувати ситуацію зі заколотниками побутової бійки, він уже смакував, як почне здійснювати виховну роботу з усіма, хто спробує опиратися його наказам. Увесь у передчутті прекрасного, сержант Малишев зважив у правиці гумового кийка — свого вірного супутника і, без перебільшення, найкращого друга. Тільки кийок не підведе, не зрадить, не схибить.

Тим часом із поліцейської машини вже вилазив під дощ сержант поліції Прудник. У нього теж були свої причини шукати можливість випустити пару. Тещі зі собакою в Прудника не було. Виконуючи заповідь «Одружуватися треба із сиротою!», яку в дитячі літа почув у старому совєцькому фільмі «Бережись автомобіля!», Прудник таки знайшов сироту — хто ще в нинішні часи піде жити з ментом у ментівський гуртожиток. Але кілька років тому общагу взялися

тасувати якісь структури, в результаті частину її почав заселяти за гроші строкатий люд. Від чого постраждали, власне, конотопські менти — адже в поліцію записувалися переважно хлопці з довколишніх сіл і здебільшого — завдяки можливості отримати кімнату в гуртожитку з віддаленою перспективою дістати окрему хату, тобто квартиру. Тепер же у зв'язку з переходом на комерційні рейки місця для проживання працівників поліції почали різко скорочувати. Уже на отримання кімнати в гуртожитку претенденти шикувались у черги, і така ситуація, болісно й гостро описана в одній сумській газеті, могла або не змінюватися зовсім, або змінюватися лише на гірше.

Сержантський склад, підмовивши навіть кількох молодших офіцерів із числа мешканців гуртожитку, намагався домогтися справедливості. Створили ініціативну групу, підпрягли міськрадівського депутата з опозиційними поглядами та юридичною освітою. Але вся ця боротьба за свої права дуже швидко закінчилася. Начальство дало зрозуміти: правозахисна активність завершиться тим, що новим людям нададуть кімнати в гуртожитку за рахунок виселення тих, хто там уже мешкає. Тільки так. Прудник брав у цьому русі лише пасивну участь, більше мовчав і створював масовість, але одного з активістів, який розповів щось сумським журналістам і навіть у формі позував фотографу, з обшлагами таки виперли.

Зловили, як брав сто гривень у торгівки соняхом на базарі, приписали корупцію і виперли. З жінкою та донькою-школяркою. Аби не бачити, як клумаки з нехитрими сімейними речами виносять і ставлять на брудний асфальт, сержант Прудник ще зранку пішов і напився.

Тепер усі мовчать, а пацан, котрий оселився за стіною в Прудника, періодично серед ночі врубє музику і починає підспівувати, ні, радше — підкрикувати. Збагнувши, що виперти з гуртожитку його ніхто найближчим часом не зможе, пацан забурів і прямим текстом посилав сержанта поліції, навіть коли той у службовій формі стукав до нього серед ночі, вимагаючи припинити неподобство. «Цю музику не можна слухати тихо, пане селянин!» — почулось у відповідь останнього разу, і було це не далі, як минулої ночі.

Тому, переповнений, як і його напарник Малишев, безсилою люттю, сержант поліції Прудник теж дуже хотів на когось відірватися й мав дуже велику надію, що порушник чужого спокою, котрий вломився в чуже помешкання і тепер там свавільничає, почне чинити опір слугам закону, які перебувають при виконанні службових обов'язків.

Сержант Прудник глянув на сержанта Малишева і красномовно поправив на плечі автомат — останнім часом від патрулів вимагали носити вогнепальну зброю постійно.

У цей час сержант Малишев ковбойським жестом ковзнув по кобурі, брязнувши при цьому кайданками на поясі, й ляснув гумовим кийком об долоню лівої руки. Потрібного вікна він так і не вирахував, мабуть, ці вікна виходять не на вулицю, а у двір із протилежного боку.

Обом поліцейським, чию владу в межах власних місць проживання ніхто чомусь не поспішав визнавати, дуже кортіло довести свою значимість якщо не цілому світові й навіть не всьому Конотопу, то хоча б одному п'яному дебоширові.

— Погнали, — коротко звелів Малишев.

У їхньому патрулі він був за старшого.

Постоявши під броньованими дверима потрібної квартири, поліцейські якийсь час мовчки слухали, намагаючись зрозуміти, що ж саме відбувається всередині. З досвіду обидва знали: навіть крізь подвійні двері чутні звуки суперечки чи бійки. А судячи з повідомлення оперативного чергового по місту, тут відбувалася саме бійка.

Розбороняти бійки сержанти любили — як кожен окремо, так ігуртом, коли їм доводилося заступати на зміну в парі.

Але за дверима було тихо, й губи Малишева мимоволі скривилися: ну що за люди, не могли побитися, поки поліція приїде. Скільки ж тут їхати, вказана адреса — майже в центрі, вони отримали повідомлення о сьомій десять вечора, а о сьомій двадцять уже вилазили з машини. Якщо вже в розборках дійшло до бійки, то нормальні люди не припиняють з'ясовувати стосунки так швидко. Малишев знову ляснув кийком об ліву долоню, тепер уже — роздратовано.

Прудник, уловивши настрій товариша, лише знизав плечима й рішуче натиснув указівним пальцем — під нігтем сіріла брудна борозенка — на гудзик дзвінка. Надавив і не відпускав, насолоджуючись суцільним

різким дзеленчанням. Правильно, нема чого, це вам не гості, відчиняйте — поліція.

Двері справді швиденько відчинили, проте Прудник, якого охопила раптова й незвідана раніше мстивість, не квапився забрати палець, іще сильніше впираючи його у кнопку. Тим часом Малишев, не чекаючи особливого запрошення — справді ж викликали, бляха-муха! — ступив усередину, потіснивши у проході брюнетку середнього віку в світло-сірих трикотажних штанях і синтетичній кофті такого ж кольору з підлітковим каптуром. Оцей фасон, що виконали «під струю» місцеві умільці, зовсім не омолодив господиню. Навпаки, як на погляд сержанта Малишева, лише акцентував на її гонитві за подовженням молодості. Хоча, придивившись до неї при хатньому освітленні, Малишев відзначив: не стара вона, просто, як кажуть, затягана. Має вигляд старшої за свої роки, бо або зовсім за собою не стежить, або не знає, як це правильно робити.

Сержант поліції Малишев розумівся на такому: його дружина працювала в салоні краси, вдома валялася купа відповідних журнальчиків із фотографіями глянцеви́х жінок і пацанчиків, котрих поліцейський безапеляційно називав «підорами», бо справді так уважав. До того ж дружина підробляла зачісками удома і час від часу з черговою клієнткою займала кухню.

Перше, що впало в око сержантові, — переляканою жінка не була. Тривога в очах, навіть трошки ніяковіє. Але не схоже, щоб тут і зараз відбувалася бійка. Навпаки, сержант Малишев буквально відчув на собі атмосферу такого міщанського спокою й достатку, який сам хотів би мати — і матиме, якщо вчепиться у службу. А він такий: як учепиться — то зубами.

— Сержант Малишев, — не стільки назвався, скільки виплюнув він. — Поліцію викликали?

— Може, досить уже дзвонити? — у голосі жінки чулося роздратування.

Це ще більше насторожило бувалого в бувальцях Малишева. Вона не так уже рада їхній швидкій появі, вона взагалі більше втомлена, ніж налякана, і дуже хоче, аби поліцейські швидше виконали належну роботу. Ось тільки роботи для себе поліцейський тут не бачив. Принаймні поки що.

— Що у вас сталося? — рівним голосом запитав Малишев.

— У нас? — перепитала жінка, і знову сержант уловив штучність — вона точно знає, що поліція приїхала туди, куди слід, тільки й далі не певна, чи вже потрібна їй тут поліція.

Сержант Малишев не встиг нічого сказати — з боку кухні до передпокою на поклик безперестанного дзвінка вийшло двоє чоловіків.

Теж напружені, прочитав сержант на обох обличчях. Затримав на мить погляд на одному, і все опинилося на своїх місцях. Навіть якщо тут щось сталося, після чого всі помирилися і тепер не знають, як спровадити наряд, йому, сержантові Малишеву, тут явно знайдеться трошки роботи. Бо він упізнав одного з мужчин.

— Хорош уже, — кинув Малишев через плече Пруднику.

Той слухняно забрав палець із дзвоника, поправив автомат на плечі й теж посунув у квартиру, не поспішаючи причиняти по собі двері.

— То викликали поліцію чи ні? Чи будемо фальшивий виклик оформлять? — суворо поцікавився сержант Малишев, дивлячись просто в очі чоловікові, про котрого знав уже все, крім імені.

Бо за свою нехай іще не надто довгу, але все одно — насичену поліцейську службу він таки навчився впізнавати у натовпі зеків. Не так важливо, скільки років тому вони сиділи за колючим дротом, де сиділи й за що. Колишніх зеків не буває, цю істину Малишев втовкмачив собі в голову і в цьому переконувався безліч разів. Той, хто хоч раз топтав зону, назавжди матиме й арештантський вигляд, і, головне, арештантський погляд.

Окинувши незнайомця швидким позирком, Малишев зробив висновок: *цей* звільнився зовсім недавно. Шрам на правій щоці — не показник. Річ навіть не у волоссі, що не встигло ще як слід відрости після не модельної, зате практичної зонівської зачіски. Під машинку тепер багато хто стрижесться. Джинси та светр не зі секонд-генду, а з «нуля», хоча на такого, в кого є гроші, незнайомиць не тягне, але це теж не показник. Саме вчорашні зеки хворобливо поспішають поновити після виходу свій гардероб, аби відчути свободу в буквальному розумінні *на собі*. Справа в реакції на появу ментів у формі — незнайомиць стримав її, проте досвідчене око сержанта все зафіксувало.

У голові Малишева почав складатися простенький, як і все в патрульній роботі, пазл. Їх викликали на бійку, бійки чомусь нема, зате народ у квартирі напружений, і серед трьох громадян, котрі перебувають тут, — явно є колишній ув'язнений. Причому зона для нього залишилася не в такому вже далекому минулому.

Зараз у цього чоловіка не виявиться документів, радісно подумав сержант поліції Малишев. Його треба забрати для встановлення особи, він почне опиратись — як же так, свобода ж! — і ось тут дізнається, бичок, на кого нарвався та хто давно вже шукає можливості довести, хто є хто в цьому світі.

Малишев оцінював ситуацію і робив висновки ментально, за що й відзначений фотографією на Дошці пошани. Понад усякі сумніви, він зараховував себе до тих, хто народжується з поліцейською чуйкою. Але того, що почалося за мить, навіть Малишев не зміг передбачити — надто уже все це виявилось позбавленим логіки. І головне — все почалося дуже швидко, стрімко, відразу. Потім, аналізуючи ситуацію, сержант дійшов висновку: діяти так, як діяв, незнайомий із поглядом вчорашнього зека вирішив, щойно побачивши поліцейських у формі.

— Значить, поліцію викликали?

Вурка говорив це жінці, а водночас усім корпусом повертався до другого чоловіка, товстенького, в пуловері домашнього плетіння, вищого десь на пів голови та якогось аж надто надійного для того, щоби влазити в будь-які конфлікти. Він запитав не для того, аби почути відповідь, — або знав її наперед, або навпаки — зовсім не хотів чути недолугих пояснень. За словом не забарилося діло: коротко замахнувшись, вурка різко, сильно і дуже професійно втопив кулак у саму середину натягнутого на пузці синього пуловера. А коли чоловік ойкнув і почав згинатися, напасник ступив крок назад, міцно впираючись у слизький ламінат підлоги, і наступним, не менш прицільним ударом зацідив ворогові просто в центр обличчя.

Він хотів роз'юшити супротивникові носа — і роз'юшив. Ніс, на який наразився кулак, виявився слабеньким, але навіть і витриваліший ніс навряд чи б витримав, без перебільшення, гарматний удар сухого міцного кулачиська.

Кров бризнула на підлогу. Лишилася на кулаці.

— СЕРГІЮ!!! — розпачливо зойкнула жінка, й поліцейські не зрозуміли, до кого вона звертається — до того, хто б'є, чи до того, кого луплять.

Бо кинулася вона все одно до побитого; та хоча їх відділяв заледве крок, на шляху виріс вурка, перехопив підняту жіночу долоню, рвучко розвернув волаючу жінку, заломлюючи руку назад і зразу по тому сильно штовхаючи у кімнату. Все це забрало щонайбільше десять секунд, і коли сержанти кинулися, нарешті, виконувати свої прямі обов'язки, вурка, на величезний подив обох, посунув на них із голими руками, стиснутими в готові до ближнього бою кулаки.

Опір при затриманні.

Те, що лікар прописав задовбаним побутом сержантам Малишеву та Пруднику.

Пустивши кийок у роботу, старший патруля таки перетягнув ним вуркагана по плечу, але раптом відчув — нападник несподівано перехопив ініціативу. Бо дуже грамотно скористався тією перевагою, яку дає сутичка в тіснях, у цьому разі — в коридорчикові стандартної двокімнатної квартири. З одного боку, проти нього було четверо, охопно із жінкою, але з іншого — в тіснях передпокою всі охочі натовкти йому пику раптом почали заважати одне одному. Тим часом вурка крок за кроком пробивався до виходу.

— НАЗАД!!! — почув Малишев у себе за спиною крик Прудника й, відчуваючи, що треба послухатися, розвернувся, відступив і притулився до стіни, приготувавши кийок до бою.

Та потреби в цьому вже не було. Сержант поліції Прудник уже зірвав із плеча автомат — укорочений «калаш», десантний варіант — і наставив дуло на вурку. Від вигляду зброї жінка враз припинила кричати, чоловік у пуловері — стогнати, і в цій тиші клацнув затвор.

— Стій, де стоїш! — наказав Прудник. — Руки вгору! На коліна! Спиною до мене!

Вуркаган зупинився, зміряв сержанта глузливим поглядом.

— Отак, значить? А ти правда стрельнеш, салаго?

— Тільки ворухнися — переконаєшся.

— Дуже страшно. Знаєш, скільки паперів доведеться потім списати для начальства?

— Рота стули! Руки вгору, стань на коліна!

— Я це вже чув, — спокою вурки можна було навіть позаздрити. — Дорвався до зброї? Може, стрельнеш? У мене, в стелю, куди? Ти знаєш, що тут кулі рикошет дадуть, і в цьому коридорі за будь-якого розкладу лишиться кілька трупів. Чи кілька поранених, як кому пощастить. Давай, лупи!

— Заткнися! — знову гаркнув Прудник.

— Ліпше так, — проказав нападник, і в його голосі зовсім не чулося агресії. — Ти опускаєш ствол, тільки повільно, бо ще, не дай Боже, палець здригнеться — і тоді піндик усім. Я ж про рикошет тобі вже говорив? Чи ти сам знаєш? Може, інструктаж сачкував, а, сержанте?

Малишев, незважаючи на критичність ситуації, відчув у манері та інтонаціях противника щось дуже знайоме. Він тільки не міг зараз дотумкати, де, коли і за яких обставин уже доводилося бачити приклад такої поведінки. Причому — не раз, а кілька разів. На його очах такі переговори — саме так, переговори! — уже вели.

Його думки та висновки і тут не встигли за діями супротивника.

— Домовилися, сержанте? — тепер вурка говорив узагалі лагідно, так, як досвідчений батько вмовляє сина-підлітка сказати, з ким і де він оце так напився. — Давай, тихенько опускай зброю, не грайся. Поговоримо нормально, з'ясуємо, хто тут правий, а хто — лівий.

Чоловік у пуловері, важко дихаючи, обіперся об стіну, затуляючи закривавленою жменею розбитого носа.

Жінка шморгала, тремтіла і трималася за плече — мабуть, вивих.

Сержант Малишев міцніше стиснув у правиці кийок. Вурка зуби заговорює, зрозумів поліцейський. І робить це аж надто професійно, щоби бути звичайним собі каторжанином, котрий відсидів за вуличний грабунок чи заподіяння особливо тяжких тілесних ушкоджень, а також за віком і замашками цей чоловік не пасував у категорію причетних до наркобізнесу.

Перш ніж на думку Малишева спала єдина правильна, хоча й неймовірна, з огляду на обставини, ідея, все закінчилося.

— Ну, то поговоримо? — вуркаган зробив пів кроку вперед.

— Стояти! — гаркнув Прудник, загрозливо повівши стволом.

— Слухай, кажу тобі, сержанте — не бався! А, зрозуміло — він у тебе на запобіжнику, тому ти такий безтурботний. Перевір, ага?

Погляд сержанта мимоволі ковзнув туди, де в автомата запобіжник.

Пильність він утратив лише на секунду.

Цього противникові вистачило.

Він блискавично кинувся на Прудника. Правиця схопила автомат за ствол, відвела вбік. Ліва вдарила сержанта навідліг, буквально відштовхуючи його від автомата. Ремінь ковзнув із плеча, тепер вуркаган тримав «калаш» за ствол, потім — р-раз! — перехопив його напереваги.

Жінка не стримала розпачливого лементу.

Сержант Малишев сам здивувався спокою, з яким дивився на спрямоване на себе автоматне дуло.

— Кажу ж — салабон, — почулося, мов крізь шар вати. — Служби ні хріна не знає! Запобіжник не зняв, довбодятел.

А тоді вуркаган спокійно опустив зброю, кинув її на підлогу, під ноги Малишеву.

— Отак, панове сержанти. Дайте вдягнутися і ведіть, куди треба. Вас же для цього кликали, ні?

Після цих слів глянув на побитого чоловіка в пуловері й на жінку, по щоках якої текли два струмочки, і вона не квапилася витирати сльози.

Чергував знайомий капітан.

Поручкавшись, оперуповноважений карного розшуку Конотопського міського ВВС Андрій Шпола взяв у нього рапорти потерпілих сержантів. Умостився з ними тут таки, в черговій частині, на потертому диванчикові.

— Нічого не вийде, — відразу попередив черговий.

— А я поки що нічого не роблю, — озвався Шпола підкреслено байдужим голосом і швидко перебіг очима списані аркуші.

У черговій частині, крім капітана, товклися ще менти у формі та в цивільному. Але, здається, появою сищика перейнялися тільки сам капітан і вусатий старшина, який примостився в кутку. Решта входили, виходили; залежно від настрою та ступеня знайомства або віталися зі Шполою за руку, або просто кивали йому. Хоча сьогодні сталася справді не зовсім ординарна пригода, тут нічого аж такого, що могло б привернути загальну увагу, не трапилось.

Дочитавши рапорти, опер покрутив їх у руках, ніби намагаючись побачити між рядків іще щось, не приступне його розумінню, а тоді з

підкресленою охайністю поклав списані аркуші собі на коліна.

— Ну? — запитав старшина.

— Яке там «ну», — відмахнувся Шпола. — Хлопці твої молоді, аби Серьогу Горілого знати. Скільки вони тут, років зо три, правильно?

— Малишев — з дві тисячі шістнадцятого, переатестований. Прудник — зі сімнадцятого... Здається...

— Усе одно проти Сірого — пацани, — відмахнувся Андрій. — Він же твого Прудника на раз-два зробив. Обеззброїв за всіма правилами, як у підручнику. Я тобі, якщо хочеш, розкажу, як колись Горілий на даху сам Колю Вітра взяв, а Колю Вітра не знати — то вже гріх.

— Ну да, — вступив у розмову мужчина в цивільному. — При обшуку в нього «муху» знайшли, гранатомет. З одним зарядом, правда, але, як той казав, що було — те й купив. Тільки це ж давно було. До війни, нашої, цієї.

— Ага, ми тоді ще з Росією дружили. А Коля Вітер колись давно, замолоду, в Чечні рік воював, — нагадав Шпола. — Причому чорт його розбере, на чиєму боці: то за федералів, то за чеченів. Одні так казали, другі — інак, але ні Москва, ні Грозний нашого Колю в розшук не оголошували. Й на такого звіра капітан Горілий попер із табельним «макаром». Досвіду служби в мужика — чотири роки. А Вітрові за сорок плюс бойовий гарт. Про який досі ніхто всього не знає. І поліз Сірий проти, на секундочку, помповика... Тож у сержантів ваших шансів було — нуль.

— Якби я Серьогу особисто не знав, я б тобі, Шпола, не подзвонив, — буркнув черговий. — Закрили б його тут і оформили за повною програмою. Віриш, що він би в нас за бажання на зону повернувся?

— Не-а, — крутнув головою сищик. — Конотоп, Гришо, місто невелике. Тому нашого брата мента тут порівняно небагато. Ну, а таких, як Горілий, узагалі з десятків... Добре, хай два.

— Шпола, він — колишній співробітник, — нагадав вусатий старшина, і це прозвучало в його вустах якось урочисто.

— Співробітник — колишній, — легко погодився Андрій. — Ментів же колишніх не буває, як кажуть у жінчиному селі. Горілий не зникне, це тобі я кажу. Його впізнає або хтось із наших, або хтось із контингенту. Так чи сяк, а до розшуку інформація дійшла б.

— Ти хочеш сказати, що ми його ось так відпустимо? — черговий капітан здивовано звів брови. — Слухай, Шполо, у нього — вторгнення в чуже помешкання, бійка в нетверезому стані, напад на працівників поліції, заволодіння зброєю, і це — лише на десятий день, що він гуляє на волі!

— Його випустили за зразкову поведінку, — нагадав Шпола. — І давайте, мужики, коли вже ми тут усі — свої люди, почнемо від самого початку. Ніякого вторгнення не було. Це, між іншим, його колишня квартира, з якої колишня жінка Сергія після вироку швиденько його виписала. Може, він прийшов до неї в гості, до колишньої.

— Колишній оперативник, засуджений за перевищення службових повноважень і хабарництво, приходить після звільнення в гості на сто грамів до колишньої дружини, — підсумував старшина. — А вона викликає поліцію, бо колишній чоловік почав гасити теперішнього. Дуже мудро як на колишнього опера і вчорашнього зека, хіба ні?

— А є заяви потерпілих? Катьки, колишньої його, чи цього кнура, її нинішнього? Здається, претензій до Горілого вони не мають...

Не почувши відповіді, Шпола повів далі:

— Це, значить, відпадає. Давайте про ось ці заяви поговоримо, — він потрусив у повітрі списаними аркушами. — Сержанти Малишев і Прудник поводитися непрофесійно. Мало того, що Прудник не зняв автомат із запобіжника, він ще допустив, аби його зброєю заволодів, нехай так, злочинець. Якщо Горілий їх усіх зробив, не факт, що цього подвигу ніхто більше ніколи не повторить. А до якогось начальства десь там нагорі вся ця історія рано чи пізно дійде. У випадку з Горілим, повір мені, це станеться дуже швидко. Я вам, мужики, зараз не про Сергія — гори він, коли вже на те пішло, вогнем зі своїми вибриками. Я вам про двох сержантів кажу. Одному — двадцять п'ять років, другому — двадцять два. В обох — жінки й діти. У Прудника, як я по ходу дізнався, скоро буде друга дитина. З поліції їх, певна річ, не попруть — тепер криза з кадрами, таких самих наберуть. Але крові, ви ж знаєте, пацанам попсують. Їм це треба?

Старшина поліз у кишеню формених штанів по цигарки, витягнув прим'яту пачку, запхав сигарету до рота, закурив, відвернувся до вікна, за яким темнів мрячний ранній березень.

— Ну як? — витримавши увічливу паузу, поцікавився Шпола.

— Ви там, у розшуку, ось таким чином справи й закриваєте, — буркнув старшина.

— Точніше — не відкриваєте, — уточнив черговий.

— А навіщо дурну роботу виконувати? — легко погодився Шпола. — Давайте чесно, мужики: у нинішньої пригоди нема перспектив для успішного розвитку. Максимум — прикрі наслідки для її учасників. Окрім Горілого — а йому гірше, ніж є, вже точно не буде.

— Які пропозиції? — запитав черговий.

— Вважати те, що сталося, польовими навчаннями. Слухайте, ви що, справді гадаєте, що Серьога Горілий міг почати валити з автомата навсібіч? Та ця справа до суду не дійде, можемо замазати на ящик коньяку! Якщо судових перспектив нема — на фіга козі баян?

Черговий і старшина презирнулися. Решта людей, котрі товклися в черговій частині, здавалося, не звертали на ці розмови уваги. Такі справи тут, серед своїх, обговорювали й вирішували дуже часто.

— Я взагалі-то не оформив його ще ніяк... — почав капітан.

— Давайте, мужики, зараз не торгуватимемося, — Шпола підвівся. — З учорашнього зека взяти нема чого. Вирішувати таке за піхур теж якось не годиться. Всі ж знають Горілого, правда? А цю макулатуру порвемо, лади?

Капітан знизав плечима.

— Мені що, більше за всіх треба?

— Ну і давай його сюди!

Черговий безпомилково вибрав серед рядів кнопок на панелі перед собою потрібну, зняв чорну телефонну слухавку, запитав у неї:

— Чуєш, де у нас Горілий сидить?

Пауза.

— І як?

Коротка пауза.

— Нічого, виводь із речами. Мамка по нього приїхала, — і не стримався — додав: — Цицьки зара' дасть!

Андрій Шпола під це діло радісно розірвав заяви навпіл.

Потім — іще раз.

Вмурований у казенну стіну годинник показував по дев'ятій. Той час, коли починала набирати обертів життєва активність не лише

Конотопського міського відділу поліції, а й міських, районних та міськрайонних, а також — лінійних поліцейських відділів і відділів у всіх містах, містечках і навіть селищах України.

Від дев'ятої вечора і до першої ночі поліцейські камери попереднього ув'язнення гостинно відчиняють свої двері для алкоголіків, дрібних злодюжок, наркодилерів, котрих звозять із клубів або збирають по вокзалах, де товчеться випадковий люд, а також для іноземних громадян без документів — і навіть — із документами, які слід ретельно перевірити, аби «прокачати» темно- або жовтошкірого щодо можливості збити з нього або з його одноплемінців-земляків викуп. Не так часто, не в такій кількості, але все ж таки починають звозити проституток — не тих, які катаються в таксі від клієнта до клієнта, і тим більше — не тих, хто пасеться в кафе при готелях і саунах, більш-менш доглянутих та огорнутих ароматами хоча й недорогих, проте — приємних парфумів, — а ветеранів праці: розплихих, із хворою шкірою, порепаними руками й підбитими очима, розфарбованих дешевими рум'янами, мов снігові баби нашого дитинства — буряковими шматочками, і з носами, барвою схожими на морквини. Такий вигляд мають і тридцяти-сорокарічні привокзальні алкоголічки, котрі готові задовольнити будь-чию потребу за двісті грамів горілки та кілька гривень, і вуличні наркоманки, чия верхня вікова межа сягає максимум двадцятьох п'яти років і які навряд чи протягнуть ще рік-два, бо починають у шістнадцять, за рік після того, як зробили перший укол, і за пів року по смерті від передозу того, коханого, котрий з тим уколом був у них першим. На панель їх виставляють дрібні наркодилери, котрі за сумісництвом стають такими ж дрібними сутенерами, за п'ять наступних років у «товару» остаточно збігає термін придатності, тому користь від таких затриманих — лише в кількості. Бо плану із затримання за добу ніхто в поліції не скасовував, його часом навіть вимагають перевиконувати. Серед такої однорідної людської маси трапляються, звісно, певні строкаті винятки, але загалом контингент настільки схожий, що в журналах реєстрації затриманих у всіх відділеннях країни можна змінювати хіба імена-прізвища: рід занять лишиться однаковим.

На ранок, зазвичай до дев'ятої години, всіх випускають, як люблять жартувати самі менти, до вечора. На довший час залишаються

іноземці, котрі ще не викупили себе, та молоді пацани, зловлені десь у районі вокзалу з «кораблем» коноплі в кишені, бо за них іще кілька днів триватимуть мляві, але вперті торги. Так усе йде по колу, не сьогодні створеному і не претендентові на розімкнення завтра.

Коли Сергія Горілого вивели з камери, двоє патрульних саме затягували до відділу чергового п'яного. Шпола посторонився, даючи дорогу. Але затриманий, котрий іще за порогом поводився не агресивніше за мішок із карто-плею, раптом відчув — його приперли в поліцію. Й зараз поведуть у задушливу камеру, до таких, як сам. Ожив, розродився жвавою, довжелезною, зітканою з матюкальних вивертів безадресною тирадою обурення. Й спробував вирватися. Молоді патрульні не змогли його втримати, і п'яний, до всього ще й нівроку товстий, потягнув їх за собою на підлогу, мов якір — кораблі.

Кучугура, що вмить утворилася між Горілим і Шполою, завадила їхній зустрічі й навіть помітно її змазала: коли Горілий обійшов гору тіл, чоловіки обійнялися не радісно та міцно, а якось похапцем, наче не зустрілися після п'ятих років і наче один щойно не витягнув із прикрої халепи другого, а так, ніби виконувався певний обов'язковий ритуал.

— Нічого не змінюється, — Горілий кивнув на кучугуру.

— Без тебе — ніяк, — розвів руками Шпола.

— Ні, Андроне, хай краще все це — без мене.

Він знову кивнув на злих розхристаних патрульних. Ті без особливого успіху намагалися підняти з підлоги затриманого, чекаючи на допомогу збоку. Марно: всі, хто в цей час перебував у черговій частині, стежили за потугами молодих поліцейських з глядацьким азартом футбольних уболівальників. Хіба черговий капітан кивнув звільненому Сергієві, наразившись на його погляд.

— Ти як? — Шпола відзначив рубець на правій щоці, не дуже глибокий, проте помітний, але раніше цієї особливої прикмети в друга не було. — Наші подарували?

— Наші, — підтвердив Горілий. — Тільки не ваші, а «іменно» наші.

Аби наочно показати, наскільки широке це поняття, Горілий зобразив руками неправильної форми коло.

Захекані патрульні, котрі радилися, що їм робити з тушею, яка розляглася на підлозі, потроху починаючи заспокоюватися.

— Він зараз засне, хлопці, — попередив Сергій.

— Я йому, блін, зараз засну... — відповів один із патрульних, навіть не обертаючись у бік порадника.

— У смислі — «наші»? — не втямив Андрій, смикнувши друга за рукав куртки.

— У прямому. Засуджений мент хоч нібито й зек, а насправді — все одно ж мент, — пояснив Горілий. — Там, де я сидів, усі наші. Але порядки ж усе одно зонівські. Ну, була історія, — він торкнувся шраму пучками пальців. — Слухай, чого ми тут стоїмо?

— Краще скажи мені, за яким чортом ти сюди взагалі влетів.

— А, то...

Горілий відмахнувся, і в цей час п'яний на підлозі, застогнавши, почав блювати.

— Твою мать! — дружним дуєтом вигукнули патрульні.

Глядачі не менш дружно зареготали. Правда, регіт швидко захлинувся — у зариганій підлозі чергової частини насправді не було нічого смішного. Від безсилої люті один патрульний загилив затриманому носак, що викликало новий блювотний спазм.

— Це вже щось, — зауважив Горілий. — Тепер діло буде.

— Яке ще діло? — патрульний розвернувся до нього, воліючи глянути, хто ж це тут такий розумний.

— Таке, як треба. Зараз він проблюється і трошки очуняє. З ним хоч поговорити можна буде.

— На хріна мені з ним говорити? — огризнувся патрульний.

— А на хріна було його сюди везти? — парирував Горілий.

Швидкої відповіді жоден із патрульних не мав. Можливо, обоє тільки тепер починали усвідомлювати глибинну суть поставленого запитання: вони ж насправді привезли собі шматок марудної роботи, підхопивши сильно «врізаного» мужика, який не накоїв нічого, крім того, що десь справді дуже сильно нализався.

У цей час двері відчинилися, і з вогкого темного березня зайшов чоловік.

Новий відвідувач був схожий на сотні тисяч, якщо не мільйони невисоких русявих мужчин середнього віку, які носять мушкетерську борідку, при цьому старанно голячи вуса. Виглядав цей «мушкетер»

прибульцем із іншого світу. Особливо — на тлі сищика Шпола в його потертій, проте ще добротній шкірянці. Нової, але все одно — на речовому базарі в Конотопі купленої плямистої куртки Горілого. Й тим більше — поруч із розхристаними пацанами в поліцейській формі та їхнього затриманого у ще недавно чистому довгому плащі.

Заклопотані своїми справами Шпола й Горілий не звернули б на «мушкетера» уваги, якби він, трошки потупцявши на місці, немов збираючись із важливими думками і наважуючись на крок, який довго відтягував, сам не звернувся до них:

— Скажіть, будь ласка, мені куди?

Запитання прозвучало настільки просто і безхитрісно, що Сергій Горілий не знайшов нічого іншого, як відповісти у тон:

— Туди!

— Я серйозно, — сказав «мушкетер».

— І я серйозно!

— Залежно, що вам треба, яка у вас справа, — втрутився Андрій.

Прогнози Горілого тим часом справджувалися: п'яний починав адекватно сприймати довколишній світ. Ставши на чотири, він крутив головою та стогнав, усвідомивши, куди потрапив і що накоїв. Патрульні поки не чіпали його — все погане, що могло статися з ними цього дощового вечора, вже сталося.

— Життя і смерті, — відказав «мушкетер».

— Що — «життя і смерті»? — не відразу включився Шпола.

— Справа в мене життя і смерті, — терпляче пояснив «мушкетер» і додав: — Моєї. Я повинен померти. Мені сказали...

— Шановний, — зітхнув Горілий. — Якби кожен із нас не мусив колись померти, місця для людей на планеті Земля давно б не лишилося. І ми всі, — він обвів присутніх руками, — почали б убивати одне одного набагато частіше, ніж це трапляється тепер. Людству без смертей просто стало б тісно.

— Бачите, ви мене не розумієте, — «мушкетер» аж випромінював терплячість. — Тому я й запитую, куди мені пройти, щоби хтось зміг мене вислухати і вжити якихось заходів.

— Заходів для чого? — Шпола вже шкодував, що почав розмову — серед дев'яноста тисяч жителів Конотопа завжди знайдуться ще не знайомі йому міські божевільні.

— Щоб я не помер, — просто відповів «мушкетер».

Затриманий п'яниця поволі спинався на рівні ноги, гидливо дивлячись на свої забруднені долоні.

Андрій рішуче витяг із кишені службове посвідчення.

— Карний розшук. Капітан Шпола, «убійний» відділ. Кажіть чітко: що у вас сталося? Що ви про життя і смерть говорили? Вам погрожують? Хто? Чому?

Від такого несподіваного натиску «мушкетер» аж позадкував.

— Тобто ви займаєтеся розслідуванням убивств, я вас правильно зрозумів?

— Правильно.

— А ваш колега? — він перевів погляд на Горілого.

— І мій колега, — Шпола зиркнув на Сергія, чекаючи з його боку заперечень, та Горілий вирішив промовчати.

— А заяви ви приймаєте?

— Якщо ви знаєте про злочин, що готується, і хочете йому запобігти, вашу заяву прийме черговий. А далі ми вже з'ясовуватимемо, що до чого. Якщо, звісно, це по нашій лінії.

— Ось я й не знаю, — знову завів своєї «мушкетер». — Поки що мені сказали, що скоро я повинен померти.

— Погрожували? — повторив Шпола, помітно втрачаючи терпіння.

— Та ні... Просто сказали...

— Залякували?

— І не залякували. Знаєте, я, мабуть, даремно прийшов... Хоча... хто його знає... Хотів заяву залишити... Щоб у поліції залилася, про всяк випадок. Ну, що я не сам... Коли щось там...

Тон «мушкетера» починав категорично не подобатися Горілому. Трохи потіснивши сищика плямистим плечем, він запитав коротко:

— Як вас звати? Документи є при собі?

— Звати мене Коваленко Микола... Іванович... Коваленко... Проживаю тут, у Конотопі, підприємець... приватний... А знаєте, про паспорт якось не подумав...

— Чому ви прийшли саме зараз і саме — в поліцію? — тепер розмова плавно перетворилася на допит.

— Я ж вам кажу: мені напроорочили скору смерть. Тиждень тому... Ні, п'ять днів тому, п'ять... Коли і як помру, не сказали, просто

попередили.

— Хто?

— Жінка.

— Ваша?

— Ні, просто жінка. Чужа. Ворожка.

Чоловіки презирнулись. У практиці кожного з них дотепер не траплялося жодного випадку, коли людина йшла від ворожки у поліцію.

— Ви хочете заявити на неї? — уточнив Шпола.

— Не на неї, — терпляче пояснював Коваленко. — Вона мені нічого поганого не зробила. Просто я не вірю в оце все... Не вірю у ворожіння, пророцтва, долю, карму...

— Навіщо ж до ворожки ходили? — поцікавився Горілий.

— Дружина порадила. Сама до неї ходить, мене умовила. Мовляв, мій душевний стан її турбує. Мене він теж турбує. Криза, бізнес валиться...

— Але все одно сходили?

— Сходив. Ну, я однаково в це не вірю. Одначе пророцтво, чи як там воно називається, звучало досить переконливо. Але я помирати не збираюся. Тому й вирішив написати про всяк випадок заяву й зафіксувати її в поліції: я, Микола Коваленко, був попереджений про те, що найближчим часом піду з життя. Приймуть, як гадаєте? Ви ж займаєтеся вбивствами...

Чоловіки знову презирнулись.

— Вбивствами — але не *смертями*, — мовив Шпола. — Смертями займається морг. Померти можна від чого завгодно.

Він хотів іще щось докинути, та в кишені враз задзвонив мобільник. Побачивши прізвище абонента, висвітлене на дисплеї, сищик показав телефон Горілому.

— Давай, — блазнювато підбадьорив той друга. — Начальство дзвонить.

Патрульні, оточивши затриманого, щось наввипередки намагалися йому довести.

Коваленко замовк, усе ж таки чекаючи на пораду своїх нових знайомих.

— Слухаю, — відповів Шпола, справді послухав якийсь час, глянув на Горілого. — Тут. Ми ще у відділі... Гаразд... Так, будемо. Є.

Ще поки сищик говорив, Сергій заперечливо похитав головою. А коли той завершив розмову, сказав:

— Не будемо. Точніше, ти, якщо хочеш, їдь, куди покликали. Хоча... Це ж твоє начальство, тут хочеш-не-хочеш, а треба...

— Сірий, ти даремно, — до дивака, якому хтось там напрозорив смерть, опер умить утратив інтерес. — Я все розумію, але тут не той випадок. Семенович, правда, допомогти хоче...

Кінець безкоштовного уривку. Щоби читати далі, придбайте, будь ласка, повну версію книги.

BOOK2GO
ЕЛЕКТРОННІ КНИГИ

КУПИТИ